

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Heřmánkovice, okres Náchod

549 84 Heřmánkovice 263

Identifikátor: 600 092 950

Termín konání orientační inspekce: 4. – 5. října 2001

Čj.	096 252/01-1004
Signatura	oi3av102

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Heřmánkovice, okres Náchod je jednotřídní s celodenním provozem. Zřizovatelem je Obec Heřmánkovice. K termínu 4. října 2001 bylo zapsáno 17 dětí ve věku od dvou do šesti let. Předškolní zařízení je umístěno v budově bývalé základní školy, v přízemí společně se školní jídelnou, která není součástí mateřské školy. Školní jídelna zabezpečuje stravování dětí a zaměstnanců mateřské školy, připravuje i obědy pro cizí strávníky. Její kontrola nebyla předmětem inspekce.

Místnosti v prvním poschodí budovy jsou využívány k jiným účelům (obecní knihovna, soukromé podnikání). Provoz předškolního zařízení není nijak narušován ani omezován.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené a spontánní činnosti

Vzdělávací činnost mateřské školy vychází z Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy čj. 33 483/83-201 a z časově tematických plánů, které na něj navazují. Ředitelka školy prostřednictvím denních příprav plánuje jednotlivé úkoly a pedagogické cíle pro ranní cvičení a řízené zaměstnání. Náročnost úkolů zohledňuje věkové zvláštnosti starších a mladších dětí, blíže není upřesňována diferenciací v návaznosti na individuální schopnosti a dovednosti dětí. Obsah programu je volen zejména v souvislosti s ročním obdobím a změnami v přírodě. Tematické okruhy nejsou předem plánovány, zřetelná není provázanost jednotlivých činností na základě přirozených souvislostí a vztahů. Učitelka mateřské školy neplánuje a neprovádí přípravu žádné výchovně-vzdělávací činnosti, plní úkoly dle pokynů a doporučení ředitelky školy.

Rovnoměrná vyváženost v zařazování jednotlivých složek vzdělávací činnosti je respektována, výběr úkolů probíhá v návaznosti na daný rozpis výchov v dvoutýdenním cyklu. Podkladem pro individuální práci jsou pedagogické záznamy o dětech, které podávají základní informace o úrovni a vývoji dítěte v daném školním roce. Zápisy v Přehledu výchovné práce vypovídají o náplni organizačních celků v průběhu dopoledne, odpolední aktivity nejsou zaznamenávány.

Vzdělávací činnost zajišťují dvě pedagogické pracovnice. Ředitelka školy má odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost a pracuje na plný pracovní úvazek. Denně zajišťuje výchovně vzdělávací proces od 8:00 do 13:00 hodin, čímž převyšuje přímou výchovnou práci o jednu hodinu týdně. Druhá pracovnice je učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti a její úvazek činí 0,6. V mateřské škole pracuje zároveň jako uklízečka s úvazkem 0,4. Smlouvu na funkci učitelky mateřské školy má uzavřenou určitou do 31. 8. 2002. Neobsazení místa učitelky s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí přetrvává již více let. K souběžnému působení obou pedagogických pracovnic dochází od 8:00 do 9:20 hodin. Na základě výsledků hospitační činnosti v průběhu inspekce vyplynula částečná neefektivnost tohoto souběhu, protože učitelka nevstupovala zcela aktivně do výchovně vzdělávacích činností. Zajišťovala přípravu pomůcek na řízenou činnost, ředitelce pomáhala s organizací, s menším zastoupením pracovala s dětmi samostatně.

Mateřská škola má k dispozici dostatečné prostorové zázemí pro realizaci všech vzdělávacích činností předškolní výchovy. Některé místnosti (třída, herna, ložnice) na sebe navazují a umožňují dětem bezpečné přecházení a samostatnou volbu činností. Samostatně jsou situovány sociální zařízení, tělocvična a jídelna dětí. Vybavení prostorů nábytkem je vhodné. Jeho sestavení tvoří pro děti podnětné hrací kouty pro námětové, tvořivé a konstruktivní hry. Děti mají zajištěn volný přístup k hračkám, k pomůckám, k výtvarnému materiálu. Škola je

účelně vybavena tělovýchovným zařízením. Disponuje audiovizuální technikou, ale televizor je nefunkční. Nabídka různorodých hraček a učebních pomůcek, bohatý knižní fond dětské literatury poskytují odpovídající materiální podmínky pro uspokojování potřeb a zájmů dětí předškolního věku. Učitelská knihovna je vybavena tituly současné předškolní pedagogiky v menší četnosti.

Mateřská škola je udržována v čistotě a pořádku, negativně působí vlhkost zdiva. Podnětné dekorativní prvky, výtvarné práce a výrobky dětí vkusně zdobily prostory hlavní chodby. Špatný technický stav schodiště před hlavním vchodem ohrožuje bezpečnou chůzi dětí, rodičů, zaměstnanců a všech dalších osob přicházejících do budovy. Vybavení školní zahrady je účelné umožňuje realizovat různorodé aktivity dětí při pobytu venku, její využití nebylo předmětem inspekční činnosti.

Režim dne určuje rozvržení činností v průběhu dne, vymezuje dobu stravování v požadovaných tříhodinových intervalech. Zajištěn je pitný režim, děti jsou vedeny k vytvoření si návyku pravidelného příjmu tekutin. Mateřská škola respektuje individualitu dětí v délce odpoledního odpočinku a umožňuje realizovat náhradní relaxační činnosti. V dostatečném zastoupení byly v průběhu inspekční činnosti zařazeny pohybové aktivity. Při řízených činnostech byly kladeny zvýšenější nároky na koncentraci dětí mladšího věku. V organizaci dne není určen dvouhodinový pobyt dětí venku (kráceno o 15 minut).

Všechny sledované řízené činnosti probíhaly frontální formou s dominantním vedením ředitelky. Byly hodnoceny činnosti pohybové, výtvarné, rozumové, poznávací a sebeobslužné. Pohybové činnosti měly zdravotní a relaxační charakter. Hygienické požadavky ranního cvičení byly dodrženy. Neúměrnou diferenciací zdravotních cviků u mladších a starších dětí došlo k nadbytečným pasivním prostojům dětí starších. Ředitelka aktivizovala děti k přirozenému pohybu. Na požadované úrovni děti neprokazovaly zvládnutí techniky chůze a běhu dle rytmu (absence hudebního doprovodu, kvalita nahrávky).

Při výtvarné činnosti byly dodrženy zásady posloupnosti a důslednosti. Náročnost úkolu vycházela z věkových zvláštností, respektováno bylo osobní tempo dětí. Starší děti uplatňovaly vlastní představu ve vztahu k zadanému tématu, navazovaly na předchozí zkušenosti. Na odpovídající úrovni děti prokázaly manipulační dovednosti a použitou techniku zvládaly bez problémů.

Rozumové a poznávací činnosti probíhaly na základě promyšlené a pečlivě připravené struktury. Bylo zapojeno smyslové vnímání dětí. Vedené rozhovory podporovaly u dětí aplikovat již dříve získané zkušenosti a poznatky k vyřešení zadaného úkolu či problému.

V průběhu sledovaných dnů si děti opakovaly známé písně. Z jejich projevu vyplynula nižší úroveň pěveckých dovedností (melodizace, rytmizace).

Při sebeobslužných činnostech byla podporována samostatnost dětí. Hygienické návyky používaly děti přirozeně, pozitivně bylo hodnoceno vedení dětí k pravidelnému čištění zubů po obědě. Průběžně jsou upevňovány návyky společenské a kultury stolování.

Spontánní činnosti byly organizovány v ranním bloku při příchodu dětí do mateřské školy do 8:00 hodin. Probíhaly individuálně nebo v malých skupinách. Děti si volily činnost podle zájmů a domluvy s učitelkou. Využívaly konstruktivní stavebnice, kreslení, procvičována byla jemná motorika. Zájem projevovaly také o prohlížení knih a vedený rozhovor s učitelkou nad obrázky, rozvíjely námětovou hru.

Motivace řízených činností byla vždy promyšlená a dovedla působivě podchytit zájem dětí. V průběhu činnosti byla dále rozvíjena dalšími motivačními prvky. Motivace ke spontánním činnostem vycházela především ze zájmu dětí nebo se děti přidávaly k započaté činnosti již přítomných kamarádů. Nabídka poskytnutá učitelkami postrádala bohatší rozmanitost a účelný záměr v návaznosti na plánované úkoly pro daný den.

Obě učitelky v průběhu řízených i spontánních činností povzbuzováním, pochvalou, radou nebo konkrétní pomocí posilovaly sebedůvěru dětí a vytvářely u nich pocit jistoty a bezpečí. Jejich hodnocení mělo vždy motivační charakter. V mateřské škole byly pozorovány pozitivní podmínky partnerské spolupráce. Komunikace mezi dětmi a mezi učitelkami a dětmi probíhala ve vřelé a vstřícné atmosféře. Starší děti byly ohleduplné k mladším. Učitelky reagovaly klidně na reakce dětí, vytvářely pozitivní komunikační prostředí. Děti s otevřeností sdělovaly své zážitky, poznatky a pocity.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování a příprava zahrnují všechny složky vzdělávací činnosti, rozpracování do integrovaných celků není prováděno. Tato oblast je hodnocena průměrně. Materiální a psychohygienické podmínky jsou velmi dobré, personální průměrně. Organizace, formy a metody jsou hodnoceny průměrně, motivace a hodnocení spontánních činností průměrně, řízených činností velmi dobře. Interakce a komunikace řízených a spontánních činností je velmi dobrá.

Celkově je vzdělávací činnost hodnocena průměrně.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Ředitelka pravidelně zpracovává pro jednotlivé školní roky roční plány obsahující cíle pro konkrétně jmenované oblasti práce předškolního zařízení. Vyjádření k plnění určených úkolů je formulováno v závěrečném hodnocení. Dlouhodobá koncepce rozvoje školy v písemné podobě zpracována není. Ředitelka zaměřuje svoji pozornost na prohlubování spolupráce s rodiči, organizuje společné akce s aktivními vstupy rodičů při činnostech s dětmi. Dlouhodobě rozvíjí aktivní propojení mateřské školy se životem v obci, pravidelně se věnuje ekologické výchově. Sleduje technický stav budovy a školní zahrady, zřizovatele upozorňuje na závady a rizikové situace. V současné době připravuje zlepšení materiálního zabezpečení školní zahrady (vybudování zahradního domečku).

Roční plán pro školní rok 2001/2002 určuje základní cíle výchovně vzdělávacího programu. Plánovány jsou akce školy, okruhy zaměřené na ekologickou výchovu, poznávání přírody, oslavy lidových tradic a svátků. Konkretizovány jsou akce pro rodiče, určeny jsou úkoly pro spolupráci se základní školou a obecním úřadem. Oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a kontrolní činnost je pojata obecně, neobsahuje upřesnění úkolů v návaznosti na konkrétní potřeby školy. Materiálně-technické zabezpečení předškolní výchovy není součástí Ročního plánu.

S plánovanými akcemi je seznamována rodičovská veřejnost začátkem školního roku. Dokument Roční plán je předáván referátu školství.

Ředitelka je ve funkci od roku 1993, celkově v mateřské škole působí 40 let. Na základě posledního konkurzu v roce 2000 byla pověřena zaměstnavatelem k výkonu funkce ředitelky s účinností do 31. 7. 2002.

Celodenní provoz je zabezpečen od 6:30 do 14:45 hodin. Pravidla organizace jsou dána zpracovanými dokumenty na podmínky školy (Vnitřní řád mateřské školy pro školní rok 2001/2002, Provozní řád, pracovní náplň uklízečky, rozvrh pracovní doby zaměstnanců). Uvedená doba provozu ve Vnitřním řádu mateřské školy je v rozporu se skutečností. Provozní pracovnice plní povinnosti spojené s provozem v určeném čase, odděleně od povinností pedagogické pracovnice. Tyto dvě funkce zabezpečuje zároveň jedna osoba. Výměna ložního prádla je dle Provozního řádu a harmonogramu práce uklízečky prováděna jedenkrát měsíčně, což není v souladu s platnou vyhláškou. Ředitelka školy dle rozpisu má stanovenou přímou

výchovnou práci o jednu hodinu týdně více, než-li určuje právní norma. Toto řešení je zbytečné, úpravu hodin lze realizovat. Vnitřní řád mateřské školy zahrnuje práva a povinnosti rodičů. Citované znění o možnosti ukončení docházky dítěte do mateřské školy není úplné.

V kontrolované dokumentaci (evidence dětí a personální dokumentace) nebyly zjištěny zásadní nedostatky. Dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech, průběh docházky dětí ve školním roce 2001/2002 byl doplněn v průběhu inspekce.

Vzájemná informovanost mezi zaměstnanci probíhá především prostřednictvím každodenních osobních kontaktů. Aktuální zprávy a informace jsou předávány okamžitě, písemné materiály jsou k dispozici na určeném místě. Provozní porada je organizována jedenkrát ročně začátkem školního roku. Z předložených zápisů vyplývá projednávání ročního plánu, řešení provozních a organizačních záležitostí školy.

Informační systém směrem k rodičům je funkční a zahrnuje více zdrojů (individuální rozhovory, pravidelné výstavky prací dětí, besídky, společné akce s rodiči). Rodiče mohou vstupovat do tříd, sledovat své dítě v kolektivu. Po dohodě s rodiči škola doporučuje děti k logopedickému vyšetření, na jejímž podkladě potom ředitelka zařazuje logopedická cvičení.

Každoročně pracovnice obohacují výchovně vzdělávací program školy o celou řadu kulturních a společenských akcí (divadelní představení, výlety, exkurze, soutěže a další). Úzká spolupráce probíhá s Mateřskou školou Šonov a se Střediskem volného času ULITA Broumov. Škola se prezentuje na veřejnosti prostřednictvím různých kulturních vystoupeních a podílí se na organizování akcí pořádaných obecním úřadem (vítání občánku, kulturní program pro důchodce, pálení čarodějnic).

Mateřská škola nemá zajištěny personální podmínky v souladu s platnými právními předpisy. Tento stav způsobený poklesem počtu dětí a nižší výši úvazku učitelky přetrvává již více let. Ředitelka zodpovědně plní povinnosti pedagogického pracovníka a výraznou měrou sama organizuje výchovně vzdělávací proces. Určuje náplň programu a konkretizuje úkoly, které má i učitelka s dětmi plnit. Nevyžaduje od učitelky samostatné plánování a přípravu vzdělávací činnosti. Oblast vzdělávání a postupného seznamování se s problematikou předškolního vzdělávání není pro učitelku plánována. V průběhu sledovaných hospitací, v době inspekční činnosti, plnila učitelka především funkci sociální.

Kritéria pro hodnocení práce zaměstnanců školy nejsou zpracována. Ředitelka se průběžně sebevzdělává především prostřednictvím studia odborné literatury a časopisů s předškolní problematikou. Navštěvuje odborné semináře zaměřené nejvíce na výtvarnou výchovu. Absolvovala cyklus seminářů s problematikou řízení mateřské školy.

Kontrolní činnost je plánována velmi obecně. Prostřednictvím písemných záznamů není doložena kvalita práce učitelky a uklízečky. Součástí společných porad není projednávání výsledků pedagogické činnosti. Ředitelka má přehled o stavu provozu, plnění povinností učitelky a uklízečky sleduje průběžně při každodenním styku a souběžném působení. Stanovení konkrétních závěrů není dokumentováno.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování převážně reaguje na současné podmínky mateřské školy. Jeho obsah však nemá zcela ucelený a funkčně vypovídací charakter, částečně je nekonkrétní. Celkově je tato oblast hodnocena průměrně. Organizování dosahuje výrazných pozitiv v oblasti spolupráce s rodiči, je hodnoceno velmi dobře. Vedení a motivování, stejně tak jako kontrolní mechanismy jsou hodnoceny ve vztahu k personálním podmínkám stupněm pouze vyhovující úroveň.

Celkově mají podmínky vzdělávání průměrnou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Podkladová inspekční dokumentace mateřské školy, dotazník pro ředitele před inspekcí, přehled o počtu dětí,
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 372-99/PO ze dne 25. 5. 1999,
- Zřizovací listina ze dne 21. 6. 2001,
- Výkaz o mateřské škole k 30. 9. 2001,
- Roční plán na školní rok 2001/2002,
- Hodnocení školního roku 2000/2001,
- Vnitřní řád mateřské školy ze dne 3. 9. 2001,
- Provozní řád pro školní rok 2001/2002,
- pracovní náplň uklízečky ze dne 8. 1. 2001,
- režim dne pro školní rok 2001/2002,
- rozvrh pracovní doby zaměstnanců školy ve školním roce 2001/2002,
- personální dokumentace pedagogických a provozní pracovnice,
- zápisy z provozních porad ve školním roce 2000/2001 a 2001/2002,
- zápisy z jednání s rodičovskou veřejností ve školním roce 2000/2001, 2001/2002,
- kronika, fotoalba,
- dokumentace třídy pro školní rok 2001/2002: přehledy docházky dětí, evidenční listy, žádosti a rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy, přehled výchovné práce, denní přípravy výchovně vzdělávací činnosti, pedagogické záznamy o dětech.

ZÁVĚR

Materiální a psychohygienické podmínky umožňují plnit výchovně vzdělávací program mateřské školy. Obě pedagogické pracovnice vzájemně spolupracují a vytvářejí pro děti klidné a vyrovnané prostředí. Absence odborné a pedagogické způsobilosti jedné pracovnice se promítá do kvality práce. Vzdělávací činnosti zajišťují harmonický rozvoj osobnosti dětí, ale není účelně využito každodenního souběžného působení obou pracovníků k prosazování individuálních a skupinových forem práce. Mateřská škola svým programem velmi pozitivně podporuje a rozvíjí spolupráci s rodiči.

Dané podmínky vzdělávání zabezpečují plynulý provoz. Zvýšenou pozornost je však třeba věnovat v dalším období oblasti motivace a vedení lidí a kontrolním mechanismům.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Miloslava Beránková

M. Beránková v. r.

V Rychnově nad Kněžnou dne 29. října 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. listopadu 2001

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Věra Jurásková

Věra Jurásková v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2001-11-19	096 290/01-1004
Zřizovatel	2001-11-19	096 291/01-1004

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány